

СИЛАБУС

з дисципліни «Краєзнавчі студії» (за вибором студента)
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр»
спрямування - соціально-гуманітарне
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 14 годин лекції, 16 годин – семінарські заняття, 60 годин – самостійна робота, залік.

Викладач курсу – Бондар Наталя Олександрівна к.іст.н., доцент ЗВО кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін (<http://new.khntusg.com.ua/staff/bondar-natalja-oleksandrivna>)

ОПИС КУРСУ

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: «Історія української державності», «Політично-правові студії».

Постреквізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «Всесвітня спадщина ЮНЕСКО», «Країнознавство», «Культурна спадщина України», «Основи етнології та демографії», «Етнополітика, національний суверенітет та стратегія національної безпеки».

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Курс «Краєзнавчі студії» охоплює основні питання про шляхи розвитку краєзнавства у суспільстві, його закономірності та відмінності, потенціал природних та історико-культурних ресурсів України, фортеці, замки, монастирі, музеї, національні парки, заповідні зони тощо. Опанувавши дисципліну «Краєзнавчі студії», майбутні фахівці володітимуть знаннями про краєзнавчі ресурси всіх регіонів України, напрямки та перспективи їх використання, охорону та захист природних та історико-культурних ресурсів України.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- історію розвитку краєзнавчого руху в Україні;
- основні краєзнавчі ресурси України;
- особливості природних краєзнавчих ресурсів різних регіонів України;
- класифікацію історико-культурних краєзнавчих ресурсів: оборонних споруд, замків, фортець, монастирів;
- класифікацію музеїв України.

вміти:

- виявляти та оцінювати місцевий історичний, культурний потенціал;
- пізнавати та зберігати самобутність рідного краю;
- використовувати краєзнавчі ресурси краю для організації та здійснення туристично-рекреаційної діяльності;
- розробляти краєзнавчо-туристичні маршрути;
- розробляти екскурсії з історико-культурної тематики.

Мета та основні задачі дисципліни.

Мета курсу «Краєзнавчі студії» полягає у вивченні краєзнавчих ресурсів України, формуванні у студентів системи знань про складові природного та історико-культурного

потенціалу України, про пам'ятки природи, історії, культури, природні рекреаційні ресурси (курорти), ступінь їх освоєння і характер експлуатації, музеї, об'єкти релігійного, подієвого та ділового туризму, що в свою чергу сприятиме у студентів розумінню геопросторових особливостей історичного, культурного розвитку різних регіонів України.

Предметом вивчення є історико-культурний та природний потенціал України та особливості розвитку краєзнавчого руху в різних регіонах України.

Основними **завданнями**, що мають бути вирішені в процесі викладання курсу, є:

- аналіз та систематизація основних краєзнавчих ресурсів України;
- всебічне вивчення регіонів України;
- ознайомлення з особливостями історичного та просторово-територіального устрою регіонів України;
- ознайомлення з відомостями про ресурси регіонів та їхню галузеву специфіку;
- ознайомлення з основними етапами створення краєзнавчих маршрутів.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців компетентностей використання базових знань з історичних, культурних, географічних, краєзнавчих, етнографічних складових розвитку територій України в професійній діяльності, а також формування здатностей:

- діяти соціально відповідально та свідомо;
- критично мислити, аналізувати і синтезувати;
- прагнення до збереження навколишнього середовища;
- пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- працювати в міжнародному контексті;
- виявляти, ставити і вирішувати проблеми;
- міжособистісної взаємодії;
- працювати в команді та автономно;
- знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності;
- застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

Результати навчання. За результатами вивчення курсу здобувачі вищої освіти можуть знати, розуміти, використовувати на практиці базові поняття з краєзнавства, систематизації краєзнавчих ресурсів України, аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території, пізнавати та зберігати самобутність рідного краю, знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення природоохоронного законодавства, заповідної справи тощо.

Структура курсу

Змістовий модуль 1. «Основи краєзнавства».

Лекції:

Тема 1. Теоретико-методологічні основи курсу «Краєзнавчі студії».

Тема 2. Історія становлення та розвитку краєзнавства в Україні.

Тема 3. Природні краєзнавчі ресурси України.

Тема 4. Історико-культурні краєзнавчі ресурси України: класифікація.

Тема 5. Фортеці, замки, монастирі як краєзнавчі об'єкти.

Тема 6. Музеї як об'єкти краєзнавчої діяльності.

Семінарські заняття:

- Тема 1. Теоретико-методологічні основи курсу «Краєзнавчі студії».
- Тема 2. Історія становлення та розвитку краєзнавства в Україні.
- Тема 3. Природні краєзнавчі ресурси України.
- Тема 4. Історико-культурні краєзнавчі ресурси України: класифікація.
- Тема 5. Фортеці, замки, монастирі як краєзнавчі об'єкти.
- Тема 6. Музеї як об'єкти краєзнавчої діяльності.

Змістовий модуль 2. «Краєзнавство Харківщини»

Лекції:

- Тема 7. Історико-культурний потенціал Слобожанщини.
- Тема 8. Релігійні пам'ятки Харківщини.
- Тема 9. Етногастрономічні особливості Слобожанщини, промисловий потенціал регіону.
- Тема 10. Розвиток подієвого, міського, сільського та екологічного туризму як сучасний напрямок розвитку регіону.

Семінарські заняття:

- Тема 7. Історико-культурний потенціал Слобожанщини.
- Тема 8. Релігійні пам'ятки Харківщини.
- Тема 9. Етногастрономічні особливості Слобожанщини, промисловий потенціал регіону.
- Тема 10. Розвиток подієвого, міського, сільського та екологічного туризму як сучасний напрямок розвитку регіону.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: **модуль 1** – 30 % семестрової оцінки; **модуль 2** – 30 % семестрової оцінки; **екзамен** – 40 % семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

- Верховна Рада України // www.rada.gov.ua.
- Офіційний сайт Міністерства культури і туризму України // www.mincult.kmu.gov.ua.
- Державна служба туризму і курортів Міністерства культури і туризму України // www.tourism.gov.ua.
- Каталог туристських сайтів // www.tourlib.columb.net.
- Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
- Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
- Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>